

efter at dette er gjort, kan den egentlige Notarialforretning foregaa. Det vilde være en fuldstændig utænkkelig og umulig Ting at forlange, at dette Arbejde skal foregaa i Forretningstiden, i Embedstiden. Man kan sætte denne Tid længere eller kortere, den vil dog være fuldstændig optagen af de nødvendige Notarialforretninger: Attestation af Testamenter, Notarialprotester af Veksler o. s. v. Men skulle disse Forarbejder foregaa, maa det ske udenfor den Tid, om Aftenen, i den Tid, som Embedsmanden ellers har til Raadighed. Det er aldeles ikke Notarialforretninger, og der kunde overhovedet ikke være Spørgsmaal om at paalægge Embedsmanden den Slags Ting eller at forlange, at Betalingen maaske skulde gaa ind i Statskassen, og det vilde være det urimeligste af Verden, om Manden ikke skulde have Lov til at anvende sin Fritid til den Slags Ting. Foruden det, jeg har nævnt, er der mange andre Ting af lignende Beskaffenhed, hvor det er af Vigtighed forud at have en sikker Adgang til at forvise sig om, at det, som sker forud for den enkelte Begivenhed, om hvilken der er Spørgsmaal — i det Tilfælde jeg omtalte: Udtrækningen — er i Orden. Det er af den største Vigtighed at faa det i Orden for dem, der administrere de vedkommende Institutioner, de maa vide, at det er i Orden. Det kan naturligvis ske paa anden Maade, man kan selvfølgelig faa en Attest fra to paalidelige Mænd om den Sag, hvis man kan faa nogen til at gøre det, som nyde en saadan offentlig Troværdighed, som i alle Tilfælde maa kræves, men det er de fleste Mennesker ikke indrettet paa og ville vel i de allerfleste Tilfælde ikke indlade sig paa. Sikkert er det i alle Tilfælde, at naar de paagældende Institutioner faa Attest fra Notarius, saa er alt paa det rene og den Ting i Orden. Det er fuldkommen private Forretninger, som slet ikke høre med til Embedet, og som der slet ikke kan være Tale om, at Staten har Interesse i, det er de private Personer, der have det, de have ikke det Sted, hvor de kunne faa Arbejdet udført saa paalideligt, og hvor man altsaa ogsaa ved, at den fornødne Tillid er til Stede til, at det Arbejde, der gøres der, er rigtigt og godt. Derfor kan der — jeg beder den ærede Minister undskyldte, at jeg maaske tager ham Brødet ud af Munden ved at svare det ærede Medlem (Broberg) — slet ikke være Tale om, at disse Ting kunde komme ind under det, der skal aflægges Regnskab for, og som skal gaa ind i Statskassen. Thi det er fuld-

kommen private Forretninger; men Forretninger, som det er meget naturligt, at Embedsmanden faar Lov til at udføre, og som det ogsaa nu er ganske sædvanligt, at han udfører, saa derom synes jeg ikke, at der kan være nogen Tvivl. Men jeg vilde, ligesom det ærede Medlem, der talte, ogsaa nævne Spørgsmaalet om Betalingen, men rigtignok i en anden Relation end den, hvori han nævnte det. Jeg er nemlig ikke ganske tilfredsstillet med de Udtryk i § 5, første Stykke: at Ministeren skal bestemme, hvorledes der vil være at forholde med Betalingen. Thi det kan jo dog ikke forstaaes saaledes, at det skal være overladt til Ministeren at fastsætte en Takst for den Slags Arbejde. Det maa dog bero paa en Overenskomst mellem de vedkommende. Jeg nævner f. Eks. en Kreditforening, som jeg særlig har kendt, da jeg har været Direktør i den, Østifternes Kreditforening. Det er en af de største, og Udtrækningen er meget stor; men det beror altid paa en Overenskomst mellem Direktionen og Notarius, hvad han skal have for sit Arbejde. Man kan altid faa en saadan Overenskomst. Jeg kunde højst tænke mig, at Meningens var den, at hvis der skulde være Strid bagefter, skulde Ministeren afgøre Sagen; men ellers kan jeg ikke tænke mig, hvad Betydningen skal være at de omtalte Udtryk.

Endelig ønsker jeg at gøre endnu en Bemærkning. Det er meget rigtigt, som anført i Bemærkningerne til Lovforslaget, at der staar i Loven om Rettens Pleje, at der ved særlig Lov skal træffes Bestemmelse om dette Embede, og det er jo det, Lovforslaget gaar ud paa at føre ud i Livet. Det er fuldkomment rigtigt. Men ligesom det altid har været Tanken, at Ordningen skulde finde Sted samtidig med Retsplejens Ordning, saaledes er det ogsaa naturligt, at det sker sammen med Genneførelsen af den sidst vedtagne Lov, i Særdeleshed, da denne henviser dertil. Jeg synes imidlertid ikke, at det er naturligt, at denne Lov udkommer, førend Loven om Rettens Pleje kunde træde i Kraft. Det kunde jo i og for sig være vanskeligt nok at faa arrangeret det fornødne, selv om man arbejder hurtigt her i Rigsdagen og faar Loven færdig til 1. April i Aar, at faa ordnet alt, hvad der staar i Forbindelse med disse Forhold. Jeg vilde derfor henstille til Overvejelse, at man i Stedet for § 6, der bestemmer, at Loven skal træde i Kraft den 1. April 1910, vilde bestemme, at den skulde træde i Kraft samtidig med Loven om Rettens Pleje.